

Predmet: Goran Savič i Saša Čilerdžić – Zvornik 3

Okružni sud u Beogradu, Veće za ratne zločine

Poslovni broj predmeta: K.V. 1/08

Optužnica podignuta: 14.03.2008.

Tužilaštvo: Nebojša Marković, zamenik Tužioca za ratne zločine

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142. stav 1. KZ SFRJ, u vezi sa čl. 22. KZ SFRJ

**Optuženi: Goran Savič
Saša Čilerdžić**

Branioci: advokat Svetozar Pavlović
advokat Radovan Pavlović
advokat Nebojša Milosavljević

Sudsko veće: sudija Tatjana Vuković, predsednica Veća
sudija Olivera Anđelković, članica Veća
sudija Dragan Plazinić, član Veća

Glavni pretres: 4. septembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Glavni pretres je počeo čitanjem optužnice.

Saslušanje optuženog Gorana Savića zvanog Savo

Optuženi živi u Kraljevu. U drugoj polovini marta 1992. otišao je zajedno sa prijateljima Ivanom Koraćem zvanim Zoks i Darkom Jankovićem zvanim Pufta do Udruženja Srba iz Bosne i Hercegovine gde su se prijavili kao dobrovoljci. Uputili su ih na Miodraga Vukovića iz Čačka koji je vodio dobrovoljce u Zvornik. Pre polaska u Zvornik proveli su nekoliko dana u Beogradu u hotelu *Srbija*. Kada su stigli u Zvornik, grupa od petnaestak vojnika, među kojima njih trojica i dobrovoljci iz Vojvodine, smeštena je u fabrici *Standard*. Tu su zadužili oružje i uniforme. Uniforme su bile maslinaste a od naoružanja bilo je automatskih pušaka i mitraljeza. Njihov zadatak bilo je obezbeđivanje fabrike *Glinica*, a povremeno su učestvovali u patrolama i akcijama hvatanja muslimana koji su upadali u grad i ubijali policajce. Njegova jedinica bila je poznata pod nazivom *Pivarski* i bila je u okviru Teritorijalne odbrane Zvornika. Njegov starešina bio je Stojan Pivarski. U jedinici je proveo oko dva meseca, od kraja marta do sredine maja 1992. godine. Za to vreme je odsustvovao nekoliko dana, kada je početkom maja otišao u Kraljevo na sahranu poginulom prijatelju. Kada je doneta odluka o povlačenju JNA sa teritorije Bosne i Hercegovine povučena je i njegova jedinica i on se vratio u Kraljevo. Nakon nekog vremena čuo je da su Dragan Slavković zvan Toro, Darko Janković i Ivan Korać ponovo otišli u Zvornik. U julu 1992. sreo je majku Darka Jankovića i ona ga je zamolila

da ode po Darka u Zvornik i da ga vrati kući. Tada se obratio optuženom Čilerdžiću i pitao ga da li bi hteo da krene sa njim u Zvornik. Optuženi Čilerdžić je pristao i krenuli su pozajmljenim autom marke *opel*. Čim su stigli u Zvornik, na benzinskoj pumpi sreli su Darka Jankovića koji je jako čudo izgledao, kao da je bio drogiran. Rekli su mu zbog čega su došli i on je nevoljno pristao da se vrati. Otišli su do stana u kome je Janković živeo sa Draganom Slavkovićem. Darko se spakovao i otišao na autobus. Optuženi Savić i Čilerdžić su ostali u stanu i tada im je Slavković ispričao da dobro živi u Zvorniku, da radi u obezbeđenju fabrike *Ciglana* i da planira da ostane sa devojkom Slavicom da tu živi. Za Darka je rekao da je poludeo, da stalno pravi probleme i da je dobro što su došli po njega. Malo su se odmorili, večerali i krenuli autom nazad za Srbiju. Svratili su do Miodraga Vukovića u Čačak i na kraju stigli u Kraljevo. U vezi s optužnicom kaže da ti događaji nemaju nikakve veze s njim. Za poljoprivredno dobro *Ekonomija* i fabriku *Ciglana* je čuo, ali tamo nikada nije bio. Nikada nije video zarobljene muslimane, ali je čuo da su zarobljenici vođeni van grada na *Ekonomiju*.

Saslušanje optuženog Saše Čilerdžića

Optuženi živi u Kraljevu. Dana 22. ili 23. aprila 1992. prijavio se u vojnom odseku u Kraljevu kao dobrovoljac. Uputili su ga na Udruženje Srba iz Bosne i Hercegovine. U Udruženju su mu rekli da će biti upućen na položaj u Zvorniku. U Zvornik je stigao 27. aprila sa grupom dobrovoljaca. Prvih nekoliko dana nije imao zaduženje ni naoružanje, a zatim je zajedno sa još dvojicom vojnika dobio zadatak čuvanje fabrike *Glinica*. Smene su trajale od 8 do 12 časova. Nije pripadao vodu *Pivarski*, već je bio pri vojnoj pošti Tuzla. Neposredni starešina bio mu je zastavnik Živković. Stojana Pivarskog je povremeno viđao, kao i pripadnike njegovog voda, ali se nisu družili. Njegova jedinica se povukla 16. maja 1992, nakon odluke o povlačenju JNA sa teritorije BiH. Nakon dva meseca, seća se da je bio Petrovdan, u Kraljevu je sreo optuženog Gorana Savića. Optuženi Savić bio je takođe dobrovoljac u Zvorniku i pripadao je vodu *Pivarski*, koji je povučen u maju. Goran Savić ga je zamolio da krene sa njim do Zvornika kako bi vratili njegovog prijatelja Darka Jankovića zvanog Pufta, jer ga je to molila Darkova majka. Krenuli su autom i kada su stigli do Malog Zvornika pokušali su da nađu nekoga ko bi im pomogao da uđu na teritoriju BiH. Prenoćili su, on kod prijatelja u Malom Zvorniku a optuženi Savić u stanu Dragana Slavkovića u Zvorniku. Optuženi Savić je sledećeg dana dobio potvrdu o slobodnom kretanju po opštini Zvornik i tada su krenuli u potragu za Darkom. Pronašli su ga na jednoj benzinskoj pumpi. Darko je loše izgledao, bio je izbezumljen i jako prljav. Odlučili su da se Darko vrati autobusom, a njih dvojica autom kojim su došli. Darko i optuženi Savić otišli su do stana u kome je Darko živeo da se spakuje, dok je optuženi Čilerdžić ostao da sačeka na pumpi. Nakon dva sata optuženi Savić se vratio i njih dvojica su se uputila prema Kraljevu. Što se tiče dela koje mu se stavlja na teret, o fabrici *Ciglana* je čuo, ali tamo nikada nije bio. Zna da se fabrika nalazi pored puta sa desne strane kada se iz Zvornika krene prema Bijeljini. Čuo je razne priče o zlostavljanju zatvorenika, ali nije učestvovao ni u jednom zločinu. Što se tiče pljački napuštenih kuća, nije učestvovao u tome niti je ikada čuo da se tako nešto dešavalo. U vreme inkriminisanog događaja nalazio se u Kraljevu i radio je u preduzeću *Magnohrom*.

Misli da je došlo do greške i da se optužbe odnose na čoveka sa sličnim imenom, to je Ćirković ili Ćirović Saša iz okoline Trstenika koji je pripadao vodu *Pivarski*.

Predlozi odbrane

Odbrana optuženog Ćilerdžića je kao materijalne dokaze predložila fotokopiju radne knjižice, rešenje o prestanku radnog odnosa u preduzeću *Magnohrom* od 31.05.1993. godine, potvrdu o trajanju radnog odnosa i godišnjih odmora u preduzeću *Magnohrom* od 29.04.2008. i molbu upućenu vojnoj pošti Lađevci – Kraljevo za prijem u dobrovoljce. Ovi dokumenti trebalo bi da potvrde da optuženi Ćilerdžić nije bio u Zvorniku u periodu na koji se odnosi optužnica.

Komentar

Izjave optuženih se razlikuju, naročito u delu koji se odnosi na njihov zajednički odlazak u Zvornik početkom jula 1992. godine. Uprkos nastojanju Veća da ukaže optuženima na razlike i od njih dobije logična i zadovoljavajuća objašnjenja, ostalo je nerazjašnjeno koliko su vremena proveli u Zvorniku, da li su zajedno ili odvojeno otišli u stan Slavkovića i da li je optuženi Savić proveo noć u tom stanu pre ili nakon odlaska Darka Jankovića. Deluje neuverljivo odbrana optuženog Savića da nikada nije bio na poljoprivrednom dobru *Ekonomija* i u fabrici *Ciglana*, kada o tome u istrazi govore svedoci-oštećeni, svedoci, kao i pripadnici *Pivarskog* svedok Svetislav Mitrović zvani Niški, kao i Ivan Korać i Dragan Slavković protiv kojih se vodi odvojeni postupak. Zanimljivo je da optuženi Ćilerdžić jedini pominje da je u vodu *Pivarskog* bio pripadnik po imenu Saša Ćirović iz Trstenika i da je to verovatno lice na koje se optužbe odnose.

Glavni pretres: 13. oktobar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Svetislava Mitrovića

Svedok je od 22. ili 23. aprila 1992. bio pripadnik *Srpske dobrovoljačke garde* sa kojom je učestvovao u oslobodjenju Zvornika. Nakon što je jedinica povučena u Erdut pridružio se kao dobrovoljac Specijalnoj jedinici koja je bila u okviru TO Zvornik i čiji je komandant bio *Žučo*. U Zvorniku je ostao do kraja oktobra 1993. godine. U maju 1992. dok se vozio svojim autom zaustavili su ga izvesni Savo i još nekoliko pripadnika TO i rekli mu da imaju jedan zadatak za njega. Naime, uhvatili su jednog muslimana iz Janje koji je prevezio beton za muslimanske bunkere i trebalo je da ga ispituju gde se bunker nalaze. Dogovorili su se da svedok obuče košulju hrvatske ili muslimanske vojske, da mu vežu ruke i da glumi zarobljenika i tako pokuša da se zbliži i ispita zarobljenika iz Janje. Odveli su ga na *Ekonomiju* i zatvorili ga u jednu sobu gde je čekao dok ovog nisu doveli. Samo što su ostali izašli iz sobe, nije prošlo ni desetak sekundi, zarobljenik je iskoristio to što su ostavili odškrinuta vrata i pobeo. Vojnici su potrčali i zapucali prema njemu. Čovek se sapleo i pao, ali se ubrzo podigao, preskočio žičanu ogradu i pobeo iza starih vagona. Savo je nastavio da trči za njim i ubrzo su se čuli pucnji. Kada se Savo vratio

rekao je da ubio muslimana. Svedok nije video telo i ne zna šta se sa njim desilo. Ne seća se lika Save, ali to sigurno nije optuženi Goran Savić jer je optuženi mnogo viši i krupniji. U stvari, svedok optuženog Savića prvi put vidi, dok za optuženog Čilerdžića nije siguran jer je prošlo mnogo vremena.

Što se tiče *Ciglane*, poznato mu je da je *Pufta* u toku 1992. godine tamo ubio jednog muslimana. To mu je rekao Miša Jović, direktor *Ciglane*, kao i to da je bilo još zatvorenika. *Pufta*, Toro [Dragan Slavković], Savo [Goran Savić], Saša [Saša Čilerdžić] i Zoks [Ivan Korać] bili su iz Kraljeva i u Zvornik su došli sa radikalima [Srpskom radiklanom strankom].

Predlog i odluka Veća

Sudsko veće je predložilo strankama u postupku da se umesto neposrednog saslušanja pročitaju transkripti iz predmeta K.V. 5/05 koji sadrže iskaze svedoka Miroslava Vukovića, Radomira Kojića, Zdravka Kojića, Sretena Lazarevića i Milorada Davidovića. Stranke će se o ovom predlogu izjasniti na sledećem ročištu.

Sudsko veće je naložilo da se na sledeće ročište privede svedok Milorad Jović koji je odbio da se pojavi pred Sudom.

Komentar:

Svedok je govorio neodređeno i često ponavljao da se ne seća datuma, imena i likova. Predsednica Veća mu je predočila njegove izjave date na glavnom pretresu u predmetu K.V. 5/05 i iz istrage ovog predmeta i naglasila da je sva tri puta govorio različito i da danas prvi put izjavljuje da je Savo rekao da je ubio zatvorenika. On je jedini svedok koji govori o ubistvu nepoznatog muslimana na *Ekonomiji* i na osnovu njegove izjave je optuženi Savić optužen za to ubistvo. Sa druge strane, svedok nije prepoznao optuženog Savića kao Savu koji je izvršio ubistvo i naglasio da je optuženi Savić mnogo krupniji i viši.

Branilac optuženog Savića, advokat Svetozar Pavlović je otkrio identitet zaštićenog svedoka i deo njegove izjave iz predmeta K.V. 5/05 i bez konsultacije sa Većem je upotrebio transkript sa tog suđenja koji nije javan. Predsednica Veća ga je upozorila da to nije u skladu s odgovarajućim odredbama ZKP-a na šta je on odgovorio: «Neka me uhapse, neke stvari pored mene neće proći».

Glavni pretres: 10. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Za današnje ročište bilo je predviđeno saslušanje svedoka Milorada Jovića, ali je Sudsko veće obavešteno da svedok nije mogao biti priveden zbog bolesti. O novom terminu saslušanja ovog svedoka biće naknadno odlučeno.

Zbog nepostojanja procesnih pretpostavki glavni pretres je odložen.

Glavni pretres: 11. novembar 2008.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Ivana Koraća zvanog Zoks

Svedok poznaje optužene po nadimcima Sava i Saša, dok je njihova imena saznao iz novina nakon njihovog hapšenja. Savu [optuženi Savić] poznavao je iz viđenja, ali se nisu družili. Posle 10. aprila 1992. godine optuženi Savić i on prijavili su se u Udruženju Srba iz Bosne i Hercegovine kao dobrovoljci i odmah su bili upućeni u Beograd, a zatim u Zvornik. U Zvorniku su zadužili uniforme i oružje, automatske puške i pištolje, raspoređeni su u jedinicu *Pivarski* i smešteni u hotelu *Standard*, gde je bila i Komanda Zvorničke brigade i TO Zvornik. Njihova jedinica je brojala 13 pripadnika i bila je zadužena za specijalna dejstva. Često, skoro svakodnevno, išli su zajedno u borbe u okolini Zvornika, Bratunca, Kalesije i prema Srebrenici i učestvovali u pronalaženju i onesposobljavanju neprijatelja. Povremeno, po potrebi, učestvovali su u obezbeđenju fabrike *Glinica*. Posle zauzimanja *Kule grada*, u maju 1992, Saša [optuženi Čilerdžić], Toro [Slavković Dragan] i drugi snajperisti došli su iz Srbije i priključeni su jedinici. Saši nije znao prezime, ali mu je bilo poznato da ga zovu Čile ili Legija. U večernjim satima 15. maja došao je njihov starešina i rekao da svi vojnici iz Srbije moraju da se vrate u Srbiju ili da se presele u Zvornik i vode se kao Bosanci. Sledećeg jutra, 16. maja 1992, optuženi Savić, optuženi Čilerdžić, Darko Janković zvan Pufta, Dragan Slavković i on razdužili su oružje, podigli vojničku platu i vratili se u Kraljevo. U toku maja svi zajedno obezbeđivali su mitinge Srpske radikalne stranke u Kragujevcu i Podgorici. Nešto kasnije, početkom juna, Stojan Pivarski ga je pozvao da se vrati u Zvornik i ponovo se priključi jedinici. Vratio se, ali ovog puta bio je smešen u Drinjači. U jedinici su tada bili novi ljudi, nikoga nije poznavao, ali su zadaci na terenu bili isti. Ranjen je 18. juna i nakon dva dana je otišao u Kraljevo da se odmori. Vratio se u Zvornik 1. jula i ostao do hapšenja, tj. do kraja jula 1992. Čuo je da je bilo zarobljenih muslimana u Domu kulture u Čelopeku i na *Ciglani*, a za zarobljenike na *Ekonomiji* nije znao. Nikada nije bio na *Ekonomiji*, tako da nisu tačni navodi iz optužnice da je zajedno s optuženim Savićem i Draganom Slavkovićem tamo tukao zarobljenike. Što se tiče *Ciglane*, od Slavkovića, koji je bio šef obezbeđenja u fabrici, čuo je da je bilo zarobljenih dvadesetak muslimana koji su tu radili. Povremeno je odlazio do fabrike u toku juna, dok u julu nije odlazio jer Slavković više nije bio šef obezbeđenja. Viđao je optužene po gradu u toku juna ili jula 1992, bili su u uniformi i verovatno naoružani puškama i pištoljima. Njih dvojica nikada nisu pljačkali po njegovom naređenju. Nije mu poznato da su učestvovali u ubistvu Ismeta Širaka i povređivanju Denvera Dautovića na *Ciglani*.

Suočenje optuženog Gorana Savića i svedoka Ivana Koraća

Suočenje je obavljeno na okolnosti da li je svedok Korać došao u stan Dragana Slavkovića u julu 1992, kada je bio prisutan i optuženi Savić, te da li je svedok Korać tada pričao optuženom Saviću da on i Dragan Slavković vode neke muslimane kamionima u pljačku i da im je to posao. Svedok Korać je izjavio da je on bio u

Slavkovićevom stanu, ali da nikada nije rekao da učestvuje u vođenju muslimana u pljačku jer to nikada nije ni radio. Optuženi Savić je promenio svoj iskaz i izjavio da mu je svedok Korać rekao da samo Dragan Slavković, a ne i svedok, vodi muslimane u pljačku.

Saslušanje svedoka Dragana Slavkovića zvanog Toro

Svedok poznaje optužene po nadimcima Sava [optuženi Savić] i Saša [optuženi Čilerdžić], dok je njihova imena saznao u toku postupka koji se vodi protiv njega [K.V. 5/05 pred istim Sudom]. Sašu je upoznao na obuci snajperista koja je bila 11-18. novembra 1991. u Beogradu. U maju 1992. godine njih dvojica su se ponovo sreli kada su upućeni na ratište u Zvornik. Bili su smešteni u hotelu *Standard*, gde se nalazila i Komanda Brigade. On je dobio zadatak da obučava meštane i izbeglice, dok je optuženi Čilerdžić raspoređen da obezbeđuje fabriku *Glinica*. Nadređeni su im bili [Stojan] Pivarski i Niški [Svetislav Mitrović]. Ostali su u Zvorniku do 21. maja, kada ih je komandant Mišo Stupar vratio u Srbiju, nakon povlačenja JNA iz BiH. Dana 1. juna 1992. vratio se u Zvornik i počeo da radi kao šef obezbeđenja *Ciglani* i povremeno su ga Pivarski i Niški angažovali da ide u borbene zadatke. U toku juna vratili su se i ostali. Viđao je Savu i Sašu na *Ciglani*, ali oni tamo nisu bili zaposleni. Njegova devojka Svetlana, koja je na *Ciglani* radila kao sekretarica, rekla mu je da ih je verovatno direktor Miša Jović zaposlio da nekoliko dana nešto pomognu, ali da nije to hteo da mu kaže. Nikada nisu zajedno vodili zarobljene muslimane u pljačku i prikupljanje građevinskog materijala. Takođe, na *Ciglani* je viđao i Darka Jankovića zvanog Pufta, koji je mnogo pravio probleme. Nisu bili u dobrim odnosima i nisu tačni navodi optuženih da je Janković živeo kod njega.

Seća se da su 12. maja na ručku kod komšinice Ane Jović bili Sava, Zoks [Ivan Korać], Niški i Pivarski i da im je ona ispričala da su muslimani postupali bezobrazno prema srpskim ženama dok su držali Zvornik, u čemu se naročito isticao jedan sa nadimkom Bubica. Neko od prisutnih je rekao da je Bubica zatvoren na *Ekonomiji* i dogovorili su se da ga sutra posete i ispitaju. *Ekonomiju* su obezbeđivali policajci koji su ih odmah pustili da uđu jer je jedinica Pivarskog bila poznata i prepoznatljiva po simbolu kobre na rukavu. Nisu im postavljali nikakva pitanja zbog čega su došli već su ih uveli u prostoriju u kojoj je bilo dvadesetak zarobljenika. Pitao je *ko je Bubica*, pa kada se ovaj javio ispitivao ga je zbog čega je dirao žene. Ovaj je to negirao, tako da mu je svedok udario dva, tri šamara. Sava je bio prisutan, ali se svedok ne seća da je Bubici skinuo lančić i rekao da mu to više neće trebati.

Krajem juna 1992. godine, dok je pecao na Drini, došao je stražar iz *Ciglani* i rekao mu je da je Pufta ubio jednog muslimana. Odmah je otišao do fabrike i video policiju kako odlazi sa uviđaja. Pokazali su mu mesto na kome je čovek ubijen, još uvek se videla voda kojom su isprali krv, mada je telo već bilo odneto. Rekli su mu da je Pufta došao pijan ili drogiran i da je maltretirao zatvorenike i da je ubijenog čoveka izveo napolje jer je imao istetoviran polumesec. Tražio je Puftu po gradu i našao ga u kafani. Bio je jako pijan.

Svedok je pozvao Puftine roditelje i njegov otac je rekao da ga pošalju kući u Kraljevo. Smestio ga je u kamion kod jednog vozača koji je putovao prema Čačku. Nakon toga ga više nije video. Nisu tačni navodi optuženih da su ga oni poslali kući autobusom a da je pre toga Pufta došao u stan Slavkovića da spakuje svoje stvari. Tog dana ih nije ni video.

Suočenje optuženog Gorana Savića i svedoka Dragana Slavkovića

Suočenje je obavljeno na okolnosti razlika u njihovim iskazima. Optuženi je ponovio da nikada nije bio na *Ekonomiji* i *Ciglani*, da za vreme boravka u Zvorniku nije nosio pištolj i da je bio u stanu svedoka Slavkovića kada je po nagovoru Puftine majke došao po Puftu i poslao ga autobusom za Kraljevo. Svedok Slavković je ponovio da je optuženi bio sa njim na *Ekonomiji*, da ga je viđao na *Ciglani*, da je bio naoružan pištoljem a da nikako nije mogao biti u njegovom stanu po Puftu jer Pufta i on nikada nisu živeli zajedno.

Suočenje optuženog Saše Čilerdžića i svedoka Dragana Slavkovića

Suočenje je obavljeno na okolnosti razlika u njihovim iskazima. Optuženi je rekao da nije bio na obuci snajperista u novembru 1991. godine i da je snajpersku pušku prvi put dobio u Zvorniku i da nije bio zadužen pištoljem, da je sredinom jula 1992. bio u stanu svedoka kada je zajedno s optuženim Savićem došao po Puftu i da nikada nije bio na *Ciglani*. Svedok Slavković je ponovio da je optuženog viđao na *Ciglani*, da je video da je nosio pištolj i da nikako nije moguće da je bio u njegovom stanu sredinom jula jer je on već početkom jula napustio Zvornik. Optuženi Čilerdžić je ponovio da smatra da ga je svedok zamenio sa jednim drugim vojnikom, Sašom Čirkovićem iz Zvornika.

Predlog optuženih

Optuženi su predložili da im se ukine mera javljanja u policijskoj stanici zbog toga što im to predstavlja teškoću, a s obzirom da su se do sada redovno pojavljivali na glavnom pretresu. Tužilac je zatražio da se prethodno pribavi izveštaj nadležnog organa tj. policijske stanice o njihovom dosadašnjem ispunjavanju obaveze javljanja, nakon čega će se izjasniti o predlogu optuženih.

Komentar:

Svedok Dragan Slavković svedočio je neuverljivo i neiskreno i nije sarađivao prilikom suočenja, da bi nakon opomene predsednice Veća da mora da se izjasni odgovarao da sve to *nije važno*. Delovalo je kao da krivi optužene zbog toga što je osuđen na 15 godina zatvora (u izdvojenom predmetu K.V. 5/05) i da zbog toga svedoči suprotno njihovoj odbrani i svedočenju svedoka Ivana Koraća. Optuženi Savić i Čilerdžić, kao i svedok Korać bili su vidno iznervirani kada je svedok Slavković pomenuo da su pripadnici jedinice *Pivarskog* imali znak kobre na rukavu.

Glavni pretres: 22. januar 2009.

Izveštaj: Gojko Pantović, posmatrač FHP-a

Saslušanje zaštićenog svedoka T

Dana 7. maja 1992. u svedokovu kuću došli su Pufta [Darko Janković] i još jedan čovek iz njegovog mesta i isterali ga zajedno s ocem na ulicu, gde je čekao Sava [optuženi Savić]. Pufta im je naredio da uđu u plavi kombi, koji se nalazio pedesetak metara niz ulicu. Kada su ušli primetio je tragove ustajale krvi. Krenuli su putem Zvornik - Bijeljina i nakon stotinak metara Pufta je zaustavio kombi kod jedne kafane i zatrubio. Iz kafane su izašli neki ljudi, među kojima je bio Vojvoda sa kraćom bradom i dužom kosom vezanom u rep. Ušao je u kombi i seo između Puftu i Save, nakon čega su nastavili ka Zvorniku. Stigli su na poljoprivredno dobro *Ekonomija*. Uterali su ih u jednu malu prostoriju, portirnicu ili ostavu. Sledećeg dana prebačeni su u prostoriju gde je bilo zatvoreno više ljudi. U toj prostoriji su ih pripadnici trv. *Kraljevačke grupe* ispitivali, mučili i tukli. U toj grupi bili su Sava, Niški [Svetislav Mitrović], Toro [Dragan Slavković], Zoks [Ivan Korać] i Pufta, dok Saša [optuženi Čilerdžić] nije izgledao kao da je njen član. Zatvorenici su prvu noć proveli u maloj prostoriji u mraku, spavajući na betonskim stubovima. Sledećeg jutra Toro je došao sa video-kamerom i snimio svakog zarobljenika, postavljajući im pitanja ko su i zašto su dovedeni. Nakon toga su prebačeni u veću prostoriju i tom prilikom video je Sašu koji je posmatrao sa strane. Saša je bio poširok, ne mnogo visok, star oko 30 godina i na sebi je imao uniformu. Rekli su im da skinu pertle i predaju satove. Svedok nije imao pertle a svoj sat je predao Saši. I Sava je bio tu, u maskirnoj košulji zavrnutih rukava, imao je pištolj i nosio kačket. Dok je bio na *Ekonomiji* Sava je osim pištolja nosio i *pumparicu*. Na *Ekonomiji* ga je video više puta.

Dana 10. maja 1992. specijalne snage policije koje su činili tzv. Lozničani i pripadnici *Kraljevačke grupe* razbili su vrata prostorije u kojoj su se nalazili zatvorenici. Seća se da su ušli Toro i Sava. Svi zatvoreni su postrojeni uza zid, vezanih ruku iza leđa i pognutih glava. Toro je nasrnuo na jednog od zarobljenika zvanog Bubica i udario ga nogom u stomak, usled čega se Bubica savio i tada mu je sa vrata ispao zlatni lanac. Savo mu je prišao i puščanom cevi povukao lanac i rekao kako mu više neće trebati. Nakon toga ga je skinuo i stavio sebi na vrat. Toro, Sava i jedan krupan, svedoku nepoznat čovek, tukli su Bubicu cevima, motkama i kablovima, nakon čega Bubica nije mogao da ustane. Pokazivao je samo rukom na glavu, tražeći da ga ubiju i da ga ne ostavljaju u takvom stanju. Sutradan su ga ponovo batinali i on je zadržan na *Ekonomiji* dok su ostali prebačeni u *Ciglanu*.

Na *Ciglani* je bio od 12. maja do 15. jula 1992. godine. Tog jutra, pre prebacivanja, zatvorenici su čistili prostoriju u kojoj su bili tučeni, usled čega je zatvorenik sa nadimkom Mrvica preminuo. Prvih desetak dana na *Ciglani* svedok je ležao na betonu dok se nije malo oporavio od batina. Zbog toga nije išao u pljačke, ali zaštićeni svedoci *U, F, β i 4* pričali su mu kako su učestvovali u njima. Počekom jula, kada su otišli u Kozluk po građevinski materijal, video je ponovo Savu, koji je preko ramena nosio dva strujomera. Otvorio je strujomere, izvadio satove iz njih, i otišao svojim putem. Savo mu nikada nije naredio da bilo šta krade za njegov račun. Što se tiče Saše, viđao ga je na *Ciglani*, ali ga ni jednom nije video da je pljačkao.

Jedne večeri polovinom juna Pufta, Saša i Savo ušli su u prostoriju sa zatvorenicima i prozvali Ismeta Čiraka i Envera Dautovića. Pufta je uzašao sa Ismetom i Enverom dok su Saša i Savo ostali napolju pored vrata. Začuli su se užasni urlici. Nakon nekog vremena izašao je Enver, kome je Pufta odsekao komad kože na ruci na kome mu se nalazila tetovaža polumeseca. Saša je pitao svedoka da li ima alkohol i zavoj, na šta je on odgovorio odrečno. Saša je rekao Enveru da je dobro što se nije drao i vikao jer *ko se drekao i vikao, toga je Pufta sredio*, a zatim mu je previo ruku. Saša je izjavio da ne bi mogao da se ponaša kao Pufta, već bi pre nekom stavio pištolj na čelo i završio s njim. Čiraka su zatim izveli i autom odvezli nedaleko od *Ciglane*. Čula su se četiri pucnja, nakon čega se Pufta vratio.

Dana 15.7.1992.godine zatvorenici su prebačeni u Batković. Tog dana Sava je Jusufu, zatvoreniku koji mu je često popravljao auto, dao broj telefona u slučaju da mu nešto zatreba.

Komentar:

Svedok je svedočio putem video-linka. Pre saslušanja obavljeno je prepoznavanje optuženih od strane svedoka, a za to vreme je bila isključena javnost.

Glavni pretres: 23. januar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje zaštićenog svedoka U

Za vreme saslušanja zaštićenog svedoka U javnost je bila isključena.

Saslušanje zaštićenog svedoka T

Za vreme saslušanja zaštićenog svedoka T javnost je bila isključena.

Glavni pretres: 20. februar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Za današnji dan suđenja bilo je predviđeno saslušanje svedoka Dragomira Cvetića i Milorada Jovića, ali se ni jedan od svedoka nije pojavio na glavnom pretresu. Zbog nedostatka procesnih pretpostavki glavni pretres je odložen.

Glavni pretres: 16. mart 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Dragomira Cvetića

Svedok živi u Kraljevu, ali ne poznaje optužene Savića i Čilerdžića. U leto 1992. godine nije bio na ratištu u Bosni i Hercegovini, niti poznaje nekog ko jeste. Ne zna ko je mogao da da njegov broj telefona na zborničkom ratištu bošnjačkim zarobljnicima. Iako je prema izveštaju SUP-a Kraljevo on bio vlasnik telefona broj 036/331-931 ne može da se seti da li je zaista to bio njegov broj telefona, jer se broj menjao od uvođenja.

Komentar:

MUP Srbije, Jedinica za zaštitu učesnika u krivičnom postupku nije ispunila nalog Veća da organizuje obezbeđenje dolaska zaštićenog svedoka β od državne granice Bosne i Hercegovine, tako da se zaštićeni svedok nije pojavio pred sudom, što ukazuje na neprofesionalizam pomenute jedinice i nepoštovanje suda.

Glavni pretres: 8. maj 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Saslušanje svedoka Milorada Jovića

Svedok je 1992. godine bio direktor Ciglane. Nakon što je rat počeo, 8. aprila 1992, u njegovu kancelariju došao je Niški [Svetislav Mitrović] i rekao mu da pošalje dva kamiona po zarobljenike koji će biti smešteni i raditi u fabrici. Poslao je kamione u kome su dovežena 25 zarobljenika, jedan od njih je imao polomljenu ruku dok je jedan bio pretučen i gotovo mrtav. Niški je obezbedio čuvaru koji su čuvali zarobljenike dok nisu radili. Nešto kasnije za glavnog čuvara postavljen je Toro [Dragan Slavković], koji je sa sobom doveo Savu, Puftu i Zoksa. Zoks nije radio u Ciglani, ali se družio sa ostalima. U Ciglani su radile i Torina supruga Svetlana i Zoksova supruga Danijela. Toro i Pufta su stalno bili zajedno. Nosili su maskrne uniforme, Toro je imao pištolj a Pufta je sa sobom nosio bejzbol palicu. Savo je bio kum sa Torom. Zarobljenici su u fabrici radili u smenama, slagali su građevinski materijal u vagonete, peći ili u kamione ili su po odobrenju šefa komercijale Milana Bogičevića sakupljali građevinski materijal van fabrike i donosili ga u skladište. Iako nije video, čuo je da je Toro vodio zarobljenike da pljačkaju po Zvorniku. Takođe, video je da se Savo penje u kamion koji je bio parkiran ispred njegove kancelarije a kojim je Toro često išao u krađu. Toro je u dogovoru sa Niškim doveo i Sašu. Mirko Pavlović je bio komandant svih jedinica u Zvorniku i njemu je svedok svakog jutra dosavljao izveštaj o radu tj. finansijskom stanju ciglane. Steva Radić, potpredsednik opštine, izdao je potvdu na osnovu koje je Toro prikupljao građevinski materijal sa napuštenih skadišta. Ipak, seća se da su jednom dovezli 10 televizora i 2 zamrzivača. Za potrebe toga korišćena su dva kamiona ciglane i jedan šleper privatnika Ljubiše Mitrovića. Poznato mu je da je bilo falsifikovanja otpremnica na osnovu kojih je taj materijal vožen u Srbiju.

Svedok se seća da su Sava i Saša iz Kraljeva radili u Ciglani. Saša je bio niži, smeđ dok je Sava bio krupniji. Saša je redio oko mesec dana a Sava nešto duže. Jedne večeri, krajem juna ili početkom jula 1992. Pufta je ubio zarobljenika Ismeta Čiraka dok je Saša tukao jednog zarobljenika. Iste večeri četiri uplašena zarobljenika su pobjegla. Kada je

ujutru došao u fabriku pročitao je u dnevniku čuvara šta se desilo. Ubrzo se pojavio Toro i ispričao mu je da je Pufta tukao zarobljenika dok nije umro. Toro je pozvao policiju, koja je obavila uviđaj i odnela telo. Nije čuo da je Ismet zaklan nožem. Vozač Drago Aćimović mu je ispričao da je Saša prebio nekog radnika muslimana, tako da je svedok je rekao Tori da Pufta i Saša više ne mogu da rade na ciglani. Nakon toga Puftu je viđao po Zvorniku dok Sašu više nije video. Nakon ovog događaja zatražio je od zarobljenika da napišu izjavu da ih niko od ranika ciglane nije tukao i maltretirao.

Saslušanje zaštićenog svedoka β

Svedok je 5. ili 6. maja 1992. na teritoriji Zvornika uhapšen sa još 11 muškaraca, među kojima je bio Ismet Čirak. Odvedeni su na *Ekonomiju* a nakon dve sedmice je prebačen u *Ciglanu*, gde je proveo oko dva meseca. Dok je bio na Ekonomiji vojnici su često tukli zarobljenika Bubicu, koji je nabijen na kolac. Tukli su i njegovog oca Nesiba, koji je od batina umro. Seća se da je tada često viđao Savu, Niškog i Pivarskog. Niški i Pivarski su vodili grupu a kada su prešli na ciglanu Toro je bio vođa. Nakon nekog vremena dovedeno je još zarobljenika na *Ekonomiji*, tako da ih je bilo tridesetak. Niški je odvodio ljude da rade u ciglani. Svedok je ostao jer je bio povređen, ali je kasnije platio Niškom da bude prebačen. Seća se da je prve večeri u fabrici u prostoru u kojoj su bili smešteni upala jedna grupa vojnika u specijalnim uniformama i da su počeli da ih tuku nogama i puškama. Bili su to vojnici iz Srbije, što je prepoznao po naglasku, i nosili su pištolje i puške. Među njima su bili Pufta, Repić i Savo. Nakon toga često je viđao Puftu i Savu. U *Cigalni* je viđao i Niškog i Zoksa. Zarobljeni su bili odvajani u grupe, jedni su radili u fabrici a drugi su sakupljali građevinski materijal sa napuštenih skladišta. Takođe, zarobljenici su išli u pljačku sa Torom, Zoksom i Savom. Iz napuštenih kuća uzimali su vredne stvari, nameštaj, belu tehniku i mašine. Seća se kada je Imet Čirak ubijen. Ubili su ga Pufta i Savo. Najpre su ga izveli iz prostorije za zarobljenike a onda se on vratio sa odsečenim uvom. Nakon toga su ga ubili i rekli ostalima da se će svi doći na red. Zbog toga su četiri zarobljenika pobjegli. Ujutru su vojnici spremili kamion da ih negde odvezu, ali je došao direktno fabrike i odgovorio ih. Rekao je da su vojnici *bagra* i da ljudi moraju bežati od njih. Direktor je dao zarobljenicima da potpišu da ih niko od radnika nije maltretirao. Pufta i Savo nakon ovog događaja više nisu dolazili. Čuo je za Sašu, ali se ne seća ni kako je izgledao.

Komentar:

Svedok Jović je svedočio konfuzno i neprecizno, nije se moglo zaključiti šta su njegova neposredna saznanja a šta je čuo i od koga. Često je prepričavao iskaze svedoka koji su svedočili pred MKTJ. Promenio je svoj iskaz u odnosu na ono što je izjavio u istrazi 7.12.2007. U istrazi je rekao da je Toro doveo Sašu nakon što je Pufta ubio čoveka dok je danas rekao da je Saša došao ranije i otišao zajedno sa Puftom. U istrazi je naveo da su Sava i Saša radili nekoliko dana, da im se posao nije svideo i da su otišli, dok je na glavnom pretresu rekao da su radili mesec dana. Na glavnom pretresu nije prepoznao optužene, za optuženog Sašu Čilerdžića je rekao da ga ne prepoznaje dok je za optuženog

Gorana Savića prvo rekao da je to Toro a zatim da mu je po očima poznat ali da ne zna na koga ga podseća.

Zaštićeni svedok nije mogao da prepozna optužene u sudnici, rekao je da su mu poznati ali da ne može da garantuje. Na kraju svedočenja zaštićenog svedoka svedok Jović Milorad ga je pitao da li ga poznaje, ali je zaštićeni svedok odgovorio da nije siguran.

Glavni pretres: 3. septembar 2009.

Izveštaj: Mirjana Lazić, posmatrač FHP-a

Izvođenje materijalnih dokaza

U nastavku dokaznog postupka pročitani su sledeći dokumenti:

- rešenje MUP-a RS o zadržavanju Čilerdžić Saše od 11.07.2007. godine;
- dopis MUP-a RS, Službe za otkrivanje ratnih zločina o podacima o vlasnicima telefona _____ i _____ od _____;
- transkripti audio zapisa o saslušanju svedoka na glavnom pretresu u predmetu K.V 5/2005 (novi broj K.V. 6/2008) i to: Radomira Kojića od 29.05.2007, Miroslava Vukovića od 29.05.2007, Sreda Vukovića od 28.03.2006, Sretna Lazarevića od 01.03.2007. i Milorada Davidovića od 26.12.2007. godine;
- rešenje o određivanju pritvora prema Čilerdžić Saši Okružnog suda u Beogradu od 12.07.2007. godine;
- akt MUP-a RS o lišenju slobode Savić Gorana od 21.12.2007. godine;
- rešenje o određivanju pritvora prema Savić Goranu Okružnog suda u Beogradu od 29.10.2007. godine;
- zapisnik o prepoznavanju sačinjen od strane istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine od 7.12.2007. godine;
- zapisnik o prepoznavanju sačinjen od strane istražnog sudije Okružnog suda u Beogradu, Veća za ratne zločine od 17.01.2008. godine;
- rešenje o ukidanju pritvora Čilerdžić Saši od 10.12.2007. godine;
- rešenje o ukidanju pritvora Savić Goranju od 05.02.2008. godine;
- izveštaj iz prekršajne evidencije za Savić Gorana i Čilerdžić Sašu MUP-a RS, Policijske uprave Kraljevo od 10.04.2008. godine;
- radna knjižica Čilerdžić Saše;
- rešenje o prestanku radnog odnosa Čilerdžić Saše kod *Industrije Magnohorm d.o.o. Kraljevo* od 31.05.1993. godine;
- potvrda o radnom odnosu u *Industrii Magnohorm d.o.o. Kraljevo* za Čilerdžić Sašu od 29.04.2008. godine;
- skica mesta zvanog *Ciglane* koju je sačinio svedok Slavković Dragan na glavnom pretresu 11.11.2008. godine;
- izveštaj Vojnog odseka Kraljevo od 08.12.2008. godine;
- zapisnik o prepoznavanju obavljenom putem video-konferencijske veze u prostorijama Okružnog suda u Beogradu od 22.01.2008. koji sačinio istražni sudija Okružnog suda u Beogradu, sa transkriptom;

- službene beleške Službe za pomoć i podršku svedoka i oštećenih za zaštićenog svedoka broj 4 od 05.02.2009. i 29.06.2009. godine;
- službena beleška Službe za pomoć i podršku svedoka i oštećenih za zaštićenog svedoka H od 16.03.2009. godine;
- zapisnik od prepoznavanju koje je vršio svedok pod pseudonimom β (beta) pred Okružnim sudom u Beogradu 08.05.2009. godine;
- zapisnik o utvrđivanju identiteta Čirak Ismeta od 21.10.2005, koji je sačinio Ekspertni tim iz Tuzle na osnovu DNK analize;
- DNK izveštaj i potvrda o smrti sa utvršenim uzorkom smrti za Čirak Ismeta, koje je sačinio patolog dr Zdenko Cihlarž;
- izveštaj o ekshumaciji obavljenoj u periodu od 28.07.2003. do 03.10.2003. godine na lokalitetu Crni Vrh, kojom prilikom je ekshumirano 300 tela, među kojima je bilo telo Ismeta Čiraka;
- spis predmeta K.V. 6/2008.

Odluka suda

Veće je na osnovu predloga odbane i saglasnosti tužioca donelo odluku da se zamolnim putem izvede uviđaj sa pokazivanjem lica mesta na mestu zvanom *Ciglana* i to sa svedokom β (beta) i sudijom Osnovnog suda u Zvorniku.

